

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/24-02421
Otsuse kuupäev	18.06.2024
Komisjoni koosseis	Mare Merimaa Jüri Minjajev Viorica Tšaikovski

Tarbija Kaupleja	Osaühing Kasesalu (10596815)
---------------------	------------------------------

Tarbija nõue	Ostuhinna tagastamine, intressi ja viivise maksmine või toodete üleandmine
--------------	--

Resolutsioon:

Jätta Tarbija avaldus rahuldamata.

Asjaolud:

Tarbija avalduse kohaselt pöördus ta OÜ Kasesalu (edaspidi Kaupleja) poole novembris 2022.a. köögimööbli ostusooviga.

29.11.2022 tegi Kaupleja Tarbijale köögimööbli hinnapakkumise summas 9218 eurot. 14.12.2022 tegi Kaupleja täiendava hinnapakkumise summas 337 eurot. Kokku tuli Tarbijal köögi eest maksta 9555 eurot. Tootmistähtaeg hinnapakkumise tingimuste kohaselt oli 6-12 nädalat arvates esimesest sissemaksest. Köögimööbli kohustus kohale toimetama Kaupleja.

Tarbija väidetel Kaupleja selgitas, et sissemaksena tuleb tasuda 50% hinnapakkumises märgitud hinnast. Teise osamakse, mille suuruseks oli 50% hinnast, pidi Tarbija tasuma mööbli kättesaamisel. 01.12.2022 väljastas Kaupleja arve nr 22175 summas 4609 eurot, mille Tarbija tasus samal päeval ning arve nr 23037 alusel maksis 24.03.2023 veel 2473 eurot. Tasuda on jäänud 2473 eurot.

Tarbija väidetel Kaupleja on osaliselt tarninud köögimööbli ning üle andmata on kraanikauss, segisti ning töötasapind.

Tarbija väidetel tellis ta Kauplejalt täiendavalt ühe kapi ja garderoobimööbli ning täiendavad detailid. Vastava kokkuleppe kohaselt kohustus Tarbija tasuma ettemaksuna 50% ning ülejäänud osa kauba kättesaamisel.

12.01.2023 tegi Kaupleja hinnapakkumise kapi osas summas 1928 eurot, millest Tarbija tasus 20.01.2023 summas 964 eurot. Tasuda on jäänud 964 eurot.

Garderoobimööbli osas tegi Kaupleja kolm hinnapakkumist: 15.02.2023 summas 563 eurot, 16.02.2023 summas 1200 eurot ja 14.03.2023 summas 1500 eurot. Tarbija maksis garderoobimööbli eest kokku 1200 eurot, s.o 21.02.2023 summas 600 eurot ja 20.03.2023 summas 600 eurot. Tarbija väidetel tasumata on 2063 eurot. Kapp ja garderoobimööbel on Tarbijale täielikult üle andmata.

Tarbija avalduse kohaselt on ta tasunud kokku 9246 eurot.

01.08.2023 esitas Tarbija Kauplejale nõude kohustuse täitmiseks, milles nõudis puuduolevate köögi detailide ning kapi ja garderoobi üleandmist. Samas nõudeavalduses tegi Tarbija tingimusliku taganemisavalduse, millega luges ennast taganenuks poolte vahel sõlmitud lepingutest juhul, kui Kaupleja keeldub Tarbijale ostetud esemeid üle andmast.

09.08.2023 Kaupleja teatas, et ei ole kohustatud kokkulepitud tooteid Tarbijale üle andma enne nende eest täielikkult tasumist.

18.10.2023 pöördus Tarbija Kaupleja poole nõudes tasutud 9246 euro tagastamist hiljemalt 20.10.2023. Samuti soovis Tarbija Kaupleja poolt tarnitud tooted tagastada.

Kaupleja Tarbija nõuet ei rahuldanud.

Tarbija esitas Kaupleja vastu alljärgnevad nõuded:

1. välja mõista Kauplejalt Tarbija kasuks 9246 eurot;
2. kohustada Kauplejat taastama köögimööbli eemaldamise järgselt mööbli paigaldamiseelne olukord;
3. välja mõista perioodil 01.12.2022-13.02.2024 sissenõutavaks muutunud intress summas 330,60 eurot;
4. välja mõista intress VÕS § 94 lg-s 1 sätestatud määras alates 14.02.2024 kuni nimetatud nõude täieliku rahuldamiseni;
5. välja mõista perioodil 21.10.2023-13.02.2023 (ilmselt on 21.10.2023 kuupäevas eksitus) sissenõutavaks muutunud viivis 357,80 eurot ning alates 14.02.2023 viivis VÕS § 113 lg-s 1 määras võlgnevuselt 9246 eurot kuni võlgnevuse täieliku tasumiseni.

Alternatiivselt palus Tarbija kohustada Kauplejat üle andma 29.11.2022 ja 14.12.2022 hinnapakkumistest tulenevad ning seni tarnimata köögimööbli detailid ning 12.01.2023 hinnapakkumisest tulenevad kapi detailid. Samuti 15.02.2023, 16.02.2023 ja 14.03.2023 hinnapakkumistest tulenevad garderoobimööbli detailid.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja Tarbijaga ei nõustunud.

Kaupleja teenustööde hinnakirja kohaselt ei tarnita kaupa kliendile enne kui komplekti eest on tasutud ning eelnevad võlgnevused kustutatud. Nimetatud teenustööde hinnakiri asub füüsilisel kujul salongis, kus käis Tarbija isiklikult ning tutvus teenustööde hinnakirjaga. Kaup ei kuulu tarnimisele enne täielikku tasumist, mis on kooskõlas teenustööde hinnakirjas sisalduvaga ning nimetatu on müügilepingu osaks vastavalt VÕS §-le 37.

27.03.2023 saatis Kaupleja Tarbijale e-kirja, kus teavitas, et tasumata on mööblikomplektide teise makse arved ning ootab kiiret maksete laekumist, et paigaldusega jätkata. Samuti tuletas meelde, et müüdnud kaup kuulub kuni lõpliku tasumiseni Kauplejale ning kaupa ei tarnita enne kui komplekti eest on tasutud.

Tarbijale on saadetud e-kirjad 03.03.2023, 03.04.2023, 10.04.2023, 10.05.2023, 12.05. 2023, et ta tasuks arved. Lisaks on saadetud teated läbi Simplbooks programmi 20.03.2023, 21.03.2023, 23.05.2023 teise makse arve tasumiseks. Mitte ühegi meeldetuletuse peale ei ole Tarbija maksete mittelaekumisega seoses vastanud ega makset teinud.

Kuivõrd on olemas teenustööde hinnakiri, mis on saanud lepingu osaks ning milles sisaldub järgnev: “Müüdnud kaup kuulub kuni lõpliku tasumiseni Kasesalu OÜ-le. Kaupa ei tarnita enne kui komplekti eest on tasutud. Kaupa ei tarnita enne kui eelnevad võlgnevused on tasutud”, on Tarbijal kohustus tasuda kogu müügihind enne kauba toimetamist Kaupleja kui müüja poolt. Õige on, et Tarbija ei pea tasuma ostuhinda enne, kui tal on olnud võimalus asi üle vaadata, välja arvatud juhul, kui kokkulepitud üleandmise- või tasumisviisist tulenevalt ei ole see võimalik. Kaupleja on pakkunud võimalust tooted üle vaadata. Antud juhul ei ole Tarbija seda soovinud. Sisuliselt Tarbija tunnistab tasumata jäänud summat.

Kaupleja tegi Tarbijale alljärgnevad ettepanekud:

1. Kui Tarbija soovib enne ostuhinna tasumist tellitud kaupa üle vaadata, avaldab ta selleks selgesõnaliselt müüjale soovi. Tarbija ja müüja lepivad omavahel kokku, millal saab tellitud kaupa üle vaadata tootmishoones;
2. Tarbija tasub seni tasumata arved;
3. Kaupleja toimetab seni tarnimata detailid;
4. Pooled sõlmivad kirjaliku paigaldustööde lepingu;
5. Kaupleja paigaldab mööbli ja tehnika;
6. Kaupleja võtab klaasplaatide mõõdud, tellib need, edastab klaasplaadid MO-DISAIN OU-le ning paigaldab need;
7. Pärast köögimööbli ja -tehnika täielikku korrektset paigaldamist tasub Tarbija paigaldamisega seotud kulud.

Kui Tarbija Kaupleja ettepanekuga ei nõustu, siis pöördub ta võlgade tasumise nõudes kohtu poole.

Komisjoni istungil Kaupleja seaduslik esindaja selgitas, et Tarbija poolt maksmata summaks on tegelikult 3737 eurot, s.o kööгимööbli eest 2473 eurot, kapi eest 964 eurot ning garderoobimööbli eest 300 eurot. Tarbija on tasunud kokku 9246 eurot.

Kaupleja on olnud valmis tooteid Tarbijale näitama, kuid viimane ei ole selleks huvi ilmutanud.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, olles ära kuulanud Kaupleja seadusliku esindaja ning uurinud esitatud materjale ja tõendeid, leiab, et avaldus tuleb jätta rahuldamata alljärgnevatel põhjendustel.

Esitatud tõenditest ilmneb, et kööгимööbli ning kapi ja garderoobikapi osas sõlmisid pooled müügilepingu (VÕS) § 208 lg 1 mõttes, mis vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. Kööгимööbli osas on sõlmitud ka selle paigaldamise kokkulepe, mis vastab tarbijatöövõtulepingu tingimustele VÕS § 635 lg 4 tähenduses.

Poolte vahel puudub vaidlus, et nende vahel oli tarbijalemüügilepingust ja tarbijatöövõtulepingust tulenev õigussuhe.

Kaupleja on märkinud, et müügilepingute aluseks olid hinnapakkumised, hinnakiri, mille kohta on esitatud dokumentaalsed tõendid ning suuliselt ja kirjalikult vahetatud vastastikused tahteavaldused.

VÕS § 208 lg 1 kohaselt on müüja kohustuseks omandi üleandmine ostjale ning ostja kohustuseks ostuhinna tasumine. Kaupleja on kööгимööbli üle andnud ning paigaldanud, kuid üle andmata on kraanikauss, segisti ning töötasapind. Samuti on üle andmata kapp ja garderoobimööbel.

Poolte vahel tekkis õiguslik vaidlus asjaolu osas, kas Tarbija on õigustatud nõudma tellitud toodete üleandmist enne nende eest maksmist.

Kaupleja on viidanud salongis olevale teenustööde hinnakirjale, mille kohaselt kaupa ei tarnita enne kui komplekti eest on tasutud ning eelnevad võlgnevused tasutud.

Tarbija väidetel ei ole ta teadlik hinnakirjast, millele viitab Kaupleja. Tarbija väidetel pidi ta hinnast maksuma 50 % ja ülejäänud 50 % toodete kättesaamisel.

Kaupleja vastuväidetel ostuhinna tasumise tingimus oli Tarbijale isiklikult teatavaks tehtud. Tarbija käis isiklikult salongis koos esindajaga ning talle ka selgitati maksetingimusi ning see hinnakiri on salongis nähtaval kohal. Kaupleja vastuväiteid kinnitab asjaolu, et Tarbija aktsepteeris hinnapakkumised ning ka tasus esialgselt esitatud arved. Tarbija ei ole esitanud ühtegi tõendit, et poole vahel oli kokkulepe tasuda ülejäänud 50% hinnast toodete üleandmisel. Tarbija jäi oma väidete juurde, et Kaupleja ei ole õigustatud nõudma ostuhinna tasumist enne kauba üleandmist.

Komisjon nõustub Kauplejaga, et hinnakiri on lepingu osaks ning tüüptingimuseks VÕS § 37 lg 1 mõttes ning selle tühisuse alust ei tuvastanud.

Esitatud Kaupleja hinnakirjas on välja toodud tellitud toodete eest maksmise tingimus, s.o kaupa ei

tarnita enne selle eest tasumist ning võlgnevuse kustutamist.

VÕS § 213 lg 3 kohaselt ei pea ostja tasuma ostuhinda enne, kui tal on olnud võimalus asi üle vaadata, välja arvatud juhul, kui kokkulepitud üleandmis- või tasumisviisist tulenevalt ei ole see võimalik. Tegemist on tarbijast ostja suhtes kehtiva imperatiivse sättega (VÕS § 237 lg 1)[1].

Antud juhul on Kaupleja teinud Tarbijale asja Komisjonis menetlemise käigus selgesõnalise pakkumise tulla Osaühing Kasesalu tootmishoonesse Talli 7, Kuressaare ja vaadata kaup ise üle. Seega on Kaupleja võimaldanud Tarbijal kaup üle vaadata enne maksta jäänud ostuhinna tasumist. Puudub alus kahelda, et Tarbijal oli reaalselt võimalik tellitud asjad soovi korral üle vaadata. Tarbija ei ole Kaupleja pakkumist vastu võtnud ja on 17.06.2024 vastanud, et Tarbija ettepanek on tarnida ja paigaldada kaup, mille Tarbija seejärel vaatab üle ja siis tasub arve. Kaupleja Tarbija ettepanekuga ei nõustunud. Seega on Kaupleja teinud Tarbijale võimalikuks vaadata asi enne ostuhinna lõplikku tasumist üle, kuid Tarbija on sellest keeldunud. VÕS § 213 lg-st 3 ega ka Kaupleja ja Tarbija vahel läbi müügilepingu osaks saanud kauba eest tasumise tingimustest ei tulene Tarbijale õigust nõuda kauba tarnimist ilma, et ta oleks selle eest tasunud. Vastupidi, Kaupleja ja Tarbija vahelisest müügilepingust tuleneb, et Tarbija peab kauba eest tasuma enne selle temale tarnimist. Selline tingimus ei ole vastuolus VÕS § 213 lg-ga 3, kuna säte reguleerib Tarbija poolt kauba ülevaatamise võimalust enne ostuhinna tasumist, mida on Kaupleja Tarbijale võimaldanud. Kuna Tarbijal on olnud võimalik kaup enne tasumist üle vaadata, siis on täidetud VÕS § 213 lg 3 eeldused ja Tarbijal on tekkinud ostuhinna tasumise kohustus.

Müügilepingu puhul on tegemist vastastikuse lepinguga. VÕS § 111 lg 1 kohaselt kui lepingupooltel on lepingust tulenevad vastastikused kohustused (vastastikune leping) võib üks lepingupool oma kohustuse täitmisest keelduda, kuni teine lepingupool on oma kohustuse täitnud, täitmist pakkunud või andnud täitmiseks tagatise või on kinnitanud, et ta kohustuse täidab.

Seejuures VÕS § 111 lg 4 kohaselt lepingupool, kes peab oma kohustuse täitma enne teist lepingupoolt, võib keelduda lepingu täitmisest, kui talle pärast lepingu sõlmimist teatavaks saanud asjaolud annavad piisavalt alust arvata, et teine lepingupool ei suuda oma kohustust täita maksejõuetuse tõttu, või kui teise lepingupoole käitumine kohustuse täitmise ettevalmistamisel või täitmisel või muu oluline põhjus annab alust arvata, et ta oma kohustust ei täida.

Hinnakirja kui lepingu tüüptingimuse kohaselt tuli Tarbijal tellitud toodete eest tasuda ja seejärel tuli Kauplejal need Tarbijale üle anda.

Tarbija ei ole esile toonud asjaolusid, mis annaksid aluse keelduda ostuhinna tasumise kohustuse täitmisest. Kõõgimööbli osas ilmneb, et Tarbija ei ole esitanud Kauplejale pretensiooni, et see ei vasta lepingutingimustele. Kogu kõõgimööbli maksumusest 9218 eurot maksis Tarbija ära suurema osas, s.o 7082 eurot ning maksmata jäi 2473 eurot.

Tarbija avaldusest ilmneb, et kõõgimööbli osas on tehtud paigaldustööd, mille osas ei ole samuti pretensiooni esitatud. Eeltoodust ilmneb, et Tarbijal ei olnud pretensioone kõõgimööbli ning selle paigaldustöö kvaliteedi osas.

[1] Võlaõigusseadus II. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn 2019. Kommentaar § 213 kohta, p 4, lk. 59

Tarbija ei ole esile toonud ühtegi mõjuvat põhjust, miks ta keeldus tellitud toodete eest maksmast. Seega komisjon ei tuvastanud õiguslikku alust, mis andis Tarbijale õiguse keelduda tellitud toodete eest maksmisest ning lepingust taganemiseks VÕS § 223 lg-s 1 toodud mõnel alustest. Seega ei ole lepingust taganemine kehtiv.

Tarbija nõudel intressi ja viivise väljamõistmiseks puudub õiguslik alus, sest lepingust taganemine ei ole kehtiv. Rahalise kohustuse täitmisega on viivitanud pealegi Tarbija, mitte Kaupleja.

Kui esineks alus lepingust taganemiseks ning ostuhinna väljamõistmiseks, mida käesolevas asjas ei esine, siis on Tarbija viivise ja intressi arvestus õiguslikult põhjendamatult. Ostuhinna tagastamise nõudes saaks viivist nõuda ajast, millal tuli ostuhinna tagastamise kohustus täita.

Arvestades eeltoodut tuleb Tarbija nõue täies ulatuses jätta rahuldamata.

Ka ei ole võimalik rahuldada alternatiivset nõuet, sest Kaupleja ei ole keeldunud toodete üleandmisest. Kohustuse täitmist on takistanud Tarbijapoolne lepingutingimuse täitmata jätmine.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mare Merimaa

Jüri Minjajev
Viorica Tšaikovski

/allkirjastatud digitaalselt/